

Sjöbo kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Emanuelskolan
belägen i Sjöbo kommun

Uppföljning av tillsyn i Emanuelskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Sjöbo kommun under hösten 2018. Skolinspektionen fattade den 28 februari 2019 beslut med föreläggande om vite efter tillsyn för Emanuelskolan. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Sjöbo kommun inkom med den 29 augusti 2019, uppföljningsbesök den 16-17 oktober 2019 samt kompletterande intervju med rektor och huvudman den 26 november 2019. Under uppföljningens gång har det till Skolinspektionen inkommit signal om att skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd var bristfälligt. Skolinspektionen har därför i samband med uppföljningsbesöket genomfört en riktad tillsyn avseende detta område. Ett särskilt beslut i den riktade tillsynen (dnr 2019:7885) har fattats denna dag.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Sjöbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande vid vite	2020-08-20

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning nya brister som framkommit vid uppföljning

I samband med uppföljningen har Skolinspektionen identifierat nya brister.

Skolinspektionens ingripande

Ytterligare brister	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Föreläggande vid vite	2020-08-20

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt påtalade brister. Det har även framkommit nya brister i samband med uppföljningen, dels brister i arbetet mot kränkande behandling och dels brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Bristerna avseende extra anpassningar och särskilt stöd redovisas i ett särskilt beslut (dnr 2019:7885). Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa samtliga brister.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Sjöbo kommun att vid vite av 600 000 kronor senast den 20 augusti 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet gäller omedelbart.

Skolinspektionen vill påminna om att huvudmannen enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till brister har huvudmannen det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att huvudmannen snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna

Om Sjöbo kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet. Frågan om ansökan om

utdömande av vite avseende Skolinspektionens tidigare beslut den 28 februari 2019 hanteras i särskild ordning.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sjöbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen, Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I detta ingår följande:

- Att rektorn, genom lektionsobservationer och samtal med lärare och elever, tar reda på orsakerna till att det inte råder studiero i alla klasser och utifrån orsakerna, vidtar åtgärder specifikt riktade till de klasser eller de lektioner där det inte råder studiero.
- Att huvudmannen och rektorn följer upp att de åtgärder som vidtas för att skapa studiero ger effekt och, om så inte är fallet, vidtar ytterligare åtgärder i syfte att skapa studiero för alla elever.

Se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. I detta ingår följande:

- Att huvudmannen och rektorn vidtar åtgärder specifikt riktade till de situationer och de områden i skolbyggnaden och på skolgården där elever känner sig otrygga, exempelvis i idrottshallen och omklädningsrummen samt vid toaletterna, gungorna och fotbollsplanen. Detta kan exempelvis innebära att se till att det finns tillräckligt många vuxna bland eleverna vid dessa situationer och på dessa platser för att skapa trygghet för samtliga elever.
- Att huvudmannen och rektorn följer upp att de åtgärder som vidtas för att skapa trygghet ger effekt och att, om så inte är fallet, vidtar ytterligare åtgärder i syfte att skapa trygghet för alla elever.

*Motivering till bedömning av brist***Studiero***Skolinspektionens bedömning avseende studiero*

Mot bakgrund av vad som kommit fram vid uppföljningsbesöken i oktober 2019 samt kompletterande intervju med rektor och förvaltningschef den 26 november 2019 bedömer Skolinspektionen, trots vidtagna åtgärder, att bristen avseende studiero kvarstår. De planerade åtgärder som huvudmannen redovisat och rektors utsaga att hen bedömer att skolan kommer att komma till rätta med studieron på sikt med de åtgärder som har redovisats föranleder ingen annan bedömning. Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen och skolan har vidtagit ett antal åtgärder för att komma till rätta med bristen men att dessa åtgärder inte har gett tillräcklig effekt. Av intervjuer vid uppföljningsbesöken samt kompletterande intervju med rektor och förvaltningschef framgår visserligen att studieron har blivit bättre på skolan men det framgår också av intervjuer, med framförallt elever, att det fortfarande finns omfattande problem med studiero i vissa klasser och ämnen.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Enligt avsnitt 2.8 i förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37) har rektorn ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning avseende studiero

Huvudmannen har inkommit med en redogörelse till Skolinspektionen för samlade åtgärder som har vidtagits för att komma tillrätta med bristerna avseende både trygghet och studiero. I redovisningen uppger huvudmannen bland annat att skolan har genomfört en omorganisation, infört ett värdegrundsråd, representanter för elevhälsan är rastvakter, fortbildning (Rättighetsbaserad skola – Unicef), diskussioner i arbetslagen kring regler för att skapa samsyn, värdegrundsdag med fokus på språkbruk, trivselenkäter, startat upp arbetet med Positivt beteendestöd (PBS), genomgång av lokaler och fördelning av dessa inför läsåret 2019/20 som ett led i att skapa trygga miljöer och klassrumsbesök av skolledningen. Enligt huvudmannen har skolledningen även närvarat mer frekvent på arbetslagsmöten för att kunna delta i diskussioner om skapandet och bibehållandet av trygghet och studiero, samt för att kunna uppfatta vilket behov av stöd som måste ges av skolledningen eller elevhälsan i processen. Huvudmannen redovisar också i sin redogörelse

planerade åtgärder som ingår i det fortsatta arbetet under läsåret 2019/20. Förstelärauppdraget kommer att fokuseras på ledarskap i klassrummet för att skapa trygghet och studiero. Skolan kommer att erbjuda alla elever läxhjälp, vilket skolan menar kommer att leda till ytterligare studiero i klasserna. PBS (positivt beteendestöd) kommer att implementeras i förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola samt fritidshem. Syftet är att skapa en lärmiljö, med en gemensam struktur på förskolan/skolan där alla elever vet vad som förväntas av dem. Detta ska, enligt huvudmannen, bidra till ökad trygghet och studiero.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök uppger elever på låg- och mellanstadiet att det ibland är studiero på lektionerna men inte alltid. Elever uppger vidare att det är studiero i vissa ämnen och att det är kopplat till läraren om det blir stökigt på vissa lektioner. Eleverna berättar att det vissa dagar är stökigt och att det då är svårt att koncentrera sig på lektionerna. Eleverna ger exempel på att det finns elever som brukar prata, skrika, springa och krypa på golvet när de har lektion. Eleverna i en klass uppger att det finns elever som går runt och knackar på dörren och gör oväsen och att det fortsätter trots att läraren säger till att de ska sluta. En elev uppger att hen får ta hem skolarbete ibland för att hen inte hinner arbeta på lektionerna på grund av att det är stökigt. I några klasser uppger eleverna att det har skett en förbättring men i andra klasser säger de att det är likadant nu som för ett år sedan. I en klass har man klassråd där man pratar om vad man ska göra för att det ska bli studiero. Eleverna uppger också att skolan har gemensamma ordningsregler. Dock uppger elever att varken klassrums- eller ordningsreglerna följs i vissa klasser. Enligt eleverna stämmer inte lärarna av med eleverna hur veckan har varit eller hur de upplever att arbetet med studiero går.

Intervjuade elever på högstadiet uppger att det är stökigt och att alla skriker och pratar på lektionerna och att det är ett respektlöst bemötande mot lärare. Eleverna uppger att lärarna försöker skapa studiero men att vissa elever förstör. Eleverna ger exempel på elever som vägrar arbeta och som stör genom att sätta på ljud på datorn, kommentera det läraren säger och genom att prata på lektionerna. Enligt eleverna har många elever mobiler framme på lektionerna även om det är uttalat att de inte får ha dem på lektionerna. Eleverna anser att det är lika stökigt nu som tidigare och enligt eleverna har det varit så här sedan lång tid tillbaka. De berättar att det är fler elever som har börjat stöka till det under detta läsår och att det beror på att de har nya lärare i vissa ämnen. Eleverna berättar att även om det finns ordningsregler så följs de inte. Lärarna säger till eleverna men ingenting händer, säger eleverna. Elever berättar att de går ut ur klassrummet för att få studiero och för att kunna arbeta. En del elever väljer att arbeta hemma istället och säger att de väntar ut lektionen tills den tar slut. Avslutningsvis uppger eleverna att vissa lärare kan

bedriva undervisning men inte alla. Enligt eleverna pratar inte lärarna med eleverna om hur det har varit på lektionerna eller om det är något som kan förbättras.

Intervjuade lärare som undervisar på låg- och mellanstadiet uppger att det finns en variation i de olika årskurserna när det gäller studieron och att det i vissa klasser inte är god studieron. Enligt lärarna är det i vissa klasser väldigt oroligt med elever som lämnar klassrummet och vuxna som går ut och in under lektionspass. Dagligen finns det elever som befinner sig i korridoren under lektionstid, säger lärare. Lärarna anser att studieron har förbättrats på mellanstadiet, om man jämför med hur det var förra året, men att den inte är optimal. Lärarna säger att efter senaste besöket från Skolinspektionen har de endast haft ett möte med rektor för att komma med förslag på hur skolan ska arbeta vidare med studieron. Intervjuade lärare som undervisar på högstadiet uppger att det finns en variation när det gäller studieron och att det är beroende på ämne, lärare och årskurs. Lärarna uppger att hög personalomsättning har bidragit till att det blir stökigare på lektionerna. Lärarna säger vidare att det blir oroligt när eleverna behöver hjälp och att de då börjar prata och ta upp mobilerna.

Representanter för elevhälsan uppger att det är bättre studieron nu jämfört med tidigare. De berättar att ofta som de kommer in i klassrummen på låg- och mellanstadiet så är det lugnare och tystare. Enligt representanterna svarar en del de yngre eleverna, på fråga från elevhälsan, att det har blivit lugnare och lättare att koncentrera sig på lektionerna. De uppger emellertid också att de känner till vissa klasser där det är stökigt och där det behövs insatser för att få till studieron. Vad gäller eleverna på högstadiet säger representanterna att dessa har framfört att studieron behöver förbättras ytterligare och att den i vissa lägen var bättre i slutet av våren 2019 än den har varit under höstterminen. Vidare säger representanterna att det på högstadiet emellanåt är stökigt, konflikter, oroligt och att det finns elever med bristande motivation. Enligt representanterna för elevhälsan har eleverna fått flera nya lärare vilket de menar påverkar studieron.

I den kompletterande intervjun bekräftar rektorn att det fortfarande är brist på studieron på låg- och mellanstadiet, även om den enligt rektorn har blivit bättre. Rektor uppger att det beror på att det är stora klasser och att det inför nästa läsår ska bildas mindre klasser men att det inte har kunnat genomföras på grund av budgeten. Rektor uppger att det är mindre bra med studieron i en klass men att det har blivit bättre utifrån de insatser de har gjort. Tydlig struktur på lektionerna har varit ett bra stöd för lärarna, säger rektorn. Vad gäller högstadiet uppger rektorn att studieron fortfarande brister men att studieron var bättre i början av terminen. Enligt rektorn behöver eleverna på

högstadiet få tydlighet i förväntningar och lärarna måste ha samsyn kring hur de ska arbeta och hålla i det som de har bestämt. Rektorn uppger också att hen behöver närvara mer i klassrummen. Rektorn säger vidare att skolan, utifrån att det finns elever som inte känner till skolans ordningsregler, har arbetat vidare med ordningsreglerna och att de nu har en gemensam modell. Dock ser rektorn att de behöver arbeta mer med detta men också ha en större samsyn kring hur de ska bemöta konflikter och kränkningar samt avseende att säga till elever. Rektorn säger att det finns resurser insatta för att möjliggöra studiero och att hen bedömer att skolan kommer att komma till rätta med studieron på sikt med de åtgärder som har redovisats till Skolinspektionen.

Förvaltningschefen uppger i kompletterande intervju att huvudmannen delar Skolinspektionens bild av att bristen avseende studiero inte är helt åtgärdad. Förvaltningschefen nämner insatser som Positivt beteendestöd (PBS), rastvaktsschema och kompetensutveckling men säger att det tar tid för insatserna att sätta sig och att de inte ser effekterna redan. Förvaltningschefen anser att åtgärderna håller god kvalitet men att de ändringar som sker med bland annat lärarbyten påverkar studieron. Enligt förvaltningschefen kan huvudmannen dock se att det är lugnare i en klass som de har följt. Vidare uppger förvaltningschefen att de inte har några ytterligare planerade åtgärder utöver de som redovisats. Förvaltningschefen uppger vidare att det utifrån enkätsvaren gällande studiero är svårt att se om det har skett en förändring på skolan, eftersom de inte gör lika nu som tidigare. Förvaltningschefen uppger att studiero följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet och att de har en dialog med rektor för att säkerställa att bristen avhjälps.

Trygghet

Skolinspektionens bedömning avseende trygghet

Mot bakgrund av vad som kommit fram vid uppföljningsbesöken i oktober 2019 samt kompletterande intervju med rektor och förvaltningschef den 26 november 2019 bedömer Skolinspektionen, trots vidtagna och planerade åtgärder, att bristen avseende trygghet kvarstår. Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen och skolan visserligen har vidtagit ett antal åtgärder för att komma till rätta med bristen men att dessa åtgärder inte har gett tillräcklig effekt. Av intervjuer vid uppföljningsbesöken samt kompletterande intervju med rektor och förvaltningschef framgår att det fortfarande finns problem med otrygghet på skolan och att det behöver göras ytterligare insatser för att skapa trygghet.

Rättslig reglering avseende trygghet

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning avseende trygghet

Som nämnts ovan har huvudmannen inkommit med en redogörelse till Skolinspektionen för samlade åtgärder som har vidtagits för att komma tillrätta med bristerna avseende både trygghet och studiero.

Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök säger intervjuade elever på lågstadiet att inte alla elever känner sig trygga, att det finns elever som blir retade och att de undviker platser där de äldre eleverna är. Toaletterna anges som en otrygg plats där elever försöker låsa upp dörren och äldre elever kommer och drar i handtaget när de är på toaletten. Idrottshallen är också en plats som eleverna upplever som otrygg. Eleverna uppger att de har fyllt i en trivselenkät och angett var på skolan de inte känner sig trygga. Eleverna berättar vidare att de tagit upp med lärarna att det inte finns rastvakter ute på skolgården som man kan kalla på när det händer något.

Intervjuade elever på mellanstadiet uppger att de känner sig trygga på skolan och att det inte är lika stökigt längre. Dock uppger eleverna att det fortfarande kan vara otryggt på fotbollsplanen, toaletterna, idrottshallen och vid gungorna. Kapprummet, där de äldre eleverna går in och ut, är också ett otryggt ställe enligt eleverna. Eleverna tror inte att alla elever känner sig trygga på skolan och ger exempel på elev som blir mobbad och elever som blir kränkta. Enligt eleverna sker det verbala kränkningar hela tiden och även om lärare säger till så händer ingenting.

Intervjuade elever på högstadiet uppger att det finns enstaka elever som inte känner sig trygga på skolan och att detta beror på att elever säger fula ord och kränker varandra. Eleverna anser att det inte finns några otrygga platser på skolgården men uppger samtidigt att de inte är ute på rasterna. Eleverna säger att vid toaletterna händer det att någon drar i handtaget och att det har hänt att man lyfter av dörrblad.

Intervjuade lärare på låg- och mellanstadiet säger att alla elever har fyllt i en enkät av vilken det framkom att de känner sig trygga. En lärare säger att resultatet av enkäten dock kan ifrågasättas utifrån att eleverna bara kan jämföra med hur det har varit på skolan och att om eleverna kommit från en fungerande skolmiljö skulle nog svaren inte varit desamma. Lärarna uppger att det enda som har gjorts på skolan, utifrån att alla elever inte känner sig trygga,

är en ny organisation. Lärarna anser inte att det genomförs något tydligt övergripande arbete på skolan kring elever som skapar otrygghet.

Representanter för elevhälsan uppger att tryggheten har blivit bättre men att det finns saker att arbeta vidare med och att det fortfarande finns elever som känner sig otrygga. Representanterna uppger att de har kännedom om vilka platser som eleverna upplever som otrygga; toaletterna, fotbollsplanen, omklädningsrum och gungorna, genom trygghetsenkäterna. Representanter för elevhälsan uppger att skolan har vuxennärvaro på de platser som eleverna upplever som otrygga. De berättar också att de som ingår i elevhälsan är schemalagda som rastvärdar och att det är fler vuxna ute på rasterna. Representanterna säger vidare att skolan inte har gjort någon särskild utvärdering av de otrygga platserna men att trivselenkäten blir en utvärdering. Representanter för elevhälsan upplever att elever ofta kommer och påkallar uppmärksamhet på rasterna och att det kan vara allt ifrån att man slagit sig till att det är en konflikt. Representant för elevhälsan säger att hen har försökt att anordna rastaktiviteter men uppger att det inte har hänt så mycket. Representanter för elevhälsan säger att rektor har kommit med förslag på åtgärder; en bok om hur man kan jobba med aktiviteter på skolgården och tips om yoga för barn. Skolans värdegrundsråd träffas en gång i månaden för att fånga upp det som eleverna tycker är viktigt, säger representanter för elevhälsan. Vidare uppger de att det har genomförts värdegrundsdagar där innehållet bestod av olika typer av lekar, filmvisning och diskussionsövningar. Även en värdegrundskväll tillsammans med föräldrar med övningar och film har genomförts.

Rektorn uppger att det fortfarande finns elever som inte är trygga på skolan och att samma otrygga platser kvarstår. Enligt rektorn finns det alltid rastvakter ute och de har satt in personal vid gungorna, ändrat rutinerna vid toaletterna och organiserat om klasserna. Rektorn delar dock elevernas uppfattning om att det behövs göras mer kring omklädningsrummen och toaletterna. Rektorn har framfört till huvudmannen att omklädningsrummen inte är optimala. Utifrån enkäter kan rektorn konstatera att eleverna upplever att det finns fler vuxna att vända sig till om något händer och att förtroendet för vuxna har ökat. Enligt rektorn har strukturen på lektionerna bidragit till att förbättra tryggheten på lektionerna, dock behöver strukturen förstärkas på högstadiet. Rektorn uppger att de har haft diskussioner med klasserna om språkbruket och att det också är något som de behöver arbeta med. Rektorn säger att de behöver arbeta vidare med åtgärderna för att komma till rätta med otryggheten på skolan. Rektorn uppger att det kommer att göras en ny trygghetsvandring för att stämna av med eleverna hur läget är.

Förvaltningschefen bekräftar i intervju att bristen avseende trygghet inte heller är helt åtgärdad. Förvaltningschefen uppger att huvudmannen tittar på antalet kränkningar, trygghetsenkäten och föräldraenkäten och ser att det är fler elever som trivs men att det fortfarande finns elever som inte känner sig helt trygga. Vidare uppger förvaltningschefen att det är en större otrygghet i de lägre åldrarna och större trygghet, dock inte perfekt, i årskurserna 8 och 9. Förvaltningschefen uppger att det inte finns några planerade åtgärder kring omklädningsrummen och menar att det är en specialfråga som de har svårt att påverka men att frågan har lyfts med kommunens fastighetsbolag om det är möjligt med en tillbyggnad. Avslutningsvis uppger förvaltningschefen att det finns insatser på lång sikt för att komma till rätta med bristen men att hen blir bekymrad över att de kortsiktiga insatserna, utifrån den bild som Skolinspektionen ger, inte har gett den effekt man förväntat sig. En ny dialog med rektor kommer att tas, säger förvaltningschefen.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om förelägandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Som konstaterats ovan uppfyller Sjöbo kommuns verksamhet vid Emanuelskolan inte de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten. Huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Tillsynen visar att elever på Emanuelskolan varken tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet eller av studiero. Bristerna försvårar berörda elevers förutsättningar att nå målen för utbildningen. Mot bakgrund av att Skolinspektionen i beslut den 28 februari 2019 bedömde att eleverna på Emanuelskolan inte tillförsäkrades en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero, konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna. Bristerna har därmed förelegat en längre tid. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att bristerna är allvarliga varför förelägandet ska förenas med vite.

Nya brister som framkommit vid uppföljning

Motverka kränkande behandling

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Sjöbo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Se till att skolpersonal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. I detta ingår att:

- Huvudmannen ska genom informationsinsatser till all skolpersonal klargöra ovan nämnda skyldighet att anmäla uppgifter om kränkande behandling till rektorn.
- Huvudmannen ska vidta åtgärder så att lärare ges förutsättningar att anmäla alla kränkningar till rektorn. I detta kan exempelvis ingå att se till att skolpersonal ges tidsmässig möjlighet att göra anmälan.
- Huvudmannen ska följa upp att alla kränkningar anmäls till rektorn och, om så inte är fallet, ta reda på orsakerna till detta och utifrån orsakerna vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att alla kränkningar anmäls.

Motivering till bedömning av brist

Åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att anmäla uppgifter om kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att skolpersonal inte anmäler alla uppgifter om kränkande behandling som de får kännedom om till rektorn.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäla detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla till huvudmannen.

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med lärare framgår att skolan har ett digitalt system som personalen använder för att göra anmälningar när det sker kränkningar. Representanter för elevhälsan uppger att första steget är att prata med de inblandade och att den person som tagit del av informationen ska registrera kränkningen i det digitala systemet. Det kan sedan vara den personen eller någon annan som tilldelas ansvar för utredningen och samlar in information.

Intervjuade lärare på låg- och mellanstadiet säger att de inte alltid har möjlighet att fylla i det digitala systemet och göra en anmälan när det sker en kränkning. Lärarna säger också att de inte har tid att prata med berörda elever eftersom de alltid har undervisning. Vidare ges exempel på en lärare som har tolv anmälningar som hen inte hunnit skriva och anmäla i det digitala systemet. Även intervjuade lärare på högstadiet uppger att de har brist på tid att skriva och utreda kränkningar. Lärarna säger att det finns ett mörkertal när det gäller kränkningar för att de inte hinner anmäla. Vidare uppger de att det är svårt att hitta var anmälan ska göras och att det krävs att man använder privat bank-ID för att logga in i det digitala systemet.

Representanter för elevhälsan uppger att de känner till att det finns lärare som har många kränkningar att rapportera in. Vidare uppger de att det kan vara svårt för lärarna att hinna med och att det kan göras mer när det gäller att alla lärare ska anmäla kränkningar.

På Skolinspektionens fråga om rutinerna gällande kränkande behandling fungerar svarar rektorn att dessa behöver lyftas då arbetet inte görs i rätt ordning. Vidare uppger rektorn att det är många nya system på skolan som gör att rutinerna inte är implementerade. Rektorn har kännedom om att det finns många kränkningar som inte är rapporterade och att lärarna måste använda sina privata bank-ID.

*Motivering till val av verktyg**Motivering till föreläggande vid vite som ingripande*

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser

en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det av särskilda skäl inte är obehövt.

Eftersom verksamheten vid Emanuelskolan inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Sjöbo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Uppföljningen av Skolinspektionens beslut den 26 februari 2019 visar att det fortfarande finns brister i skolans arbete med trygghet och studiero. Att det utöver dessa brister finns brister i skolans arbete med att anmäla kränkningar är allvarligt. Vid en sammantagen bedömning finner Skolinspektionen därför att det föreligger skäl att förena föreläggandet med vite även i denna del.

I ärendets slutliga handläggning har avdelningsjurist Staffan Opitz, enhetschef Cecilia Kjellman, undervisningsråd Per Joel Jarlunger samt utredare Maria Nyman och Johanna Tinghammar Bruck, medverkat.

På Skolinspektionens vägnar

X Björn Persson

Avdelningschef
Signerat av: Björn Persson

X Ingrid Jacobsson

Föredragande
Signerat av: Ingrid Jacobsson

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 LUND..

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.